

UZASADNIENIE

Decyzją z 1 marca 2021 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zwaloryzował wysokość emerytury policyjnej **W. W.** od 1 marca 2021 r. W decyzji podano, że nowa wysokość emerytury została obliczona przez podwyższenie dotychczasowej emerytury, tj. kwoty 4.606,75 zł wskaźnikiem waloryzacji 104,24%, w związku z czym emerytura po waloryzacji (przed ograniczeniem) wynosi kwotę 4802,07 zł. Wskazano, że tak ustalona emerytura jest wyższa od kwoty przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS (2.375,65 zł), w związku z czym wysokość świadczenia ogranicza się do tej kwoty. Jako podstawę decyzji podano art.6, art. 15c ust.3 art.22a ust.3 lub art.24a ust.2 ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) (decyzja w aktach emerytalnych)

W. W. odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej anulowanie. Kwestionowanej decyzji zarzucił naruszenie przepisów Konstytucji RP i Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art.365 k.p.c, wskazując, że pomimo wydania w jego sprawie wyroku nakazującego przyznanie emerytury policyjnej z pominięciem art.15c ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, organ rentowy dokonał waloryzacji tak ustalonej emerytury stosując dotychczasowe kryteria obniżenia wysokości świadczenia. (odwołanie k. 2-20)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ emerytalny wniósł o jego oddalenie, wskazując, że treść odwołania ubezpieczonego nie może wykraczać poza materię określoną w zaskarżonej decyzji, a zatem zarzuty dotyczące naruszenia przepisów Konstytucji RP i Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności nie mogą być brane w niniejszym sporze pod uwagę, ponieważ są one podstawą odwołania wnioskodawcy od decyzji z dnia 19 czerwca 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości emerytury obliczonej z uwzględnieniem art.15c ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. (odpowiedź na odwołanie k. 73-75)

Na rozprawie w dniu 28 stycznia 2022 r. **W. W.** sprecyzował swe żądanie wnosząc o waloryzację emerytury policyjnej od wyższej niż przyjęta w zaskarżonej decyzji podstawy. Wniósł nadto o zasądzenie odsetek od nieterminowej wypłaty pełnej emerytury za okres od 1 października 2017 r. (e-protokół rozprawy zapis 00:01:36 – 00:07:35 – płyta CD k 215)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. W. urodził się (...)

Decyzją z dnia 19 czerwca 2017 r. o ponownym ustaleniu wysokości policyjnej emerytury, Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ponownie ustalił wysokość świadczenia **W. W.** od dnia 1 października 2017 r. W decyzji wskazano, że podstawę wymiaru świadczenia stanowi kwota 5.596,37 zł. Emerytura wynosi 75% podstawy wymiaru, a jej łączna wysokość wynosi 4.197,28 zł. Jednocześnie ogranicza się jej wysokość do 2.069,02 zł, tj. do poziomu przeciętnej emerytury ogłoszonej przez Prezesa ZUS. Jako podstawę prawną decyzji wskazano przepisy art. 15c w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 708 ze zm.) oraz otrzymaną z IPN informację z dnia 1 marca 2017 r. (niesporne)

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji do sądu. (niesporne)

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżone decyzje i zobowiązał Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. do przeliczenia od dnia 1 października 2017 r. emerytury policyjnej W. W. z pominięciem art.15c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. (wyrok k 149)

Rozpoznając apelację organu rentowego wniesioną od powyższego rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 13 października 2021 r. oddalił opisany środek odwoławczy. (wyrok k 161)

Po prawomocnym zakończeniu opisanej sprawy wnioskodawca otrzymał wyrównanie emerytury. (oświadczenie wnioskodawcy e-protokół rozprawy zapis 00:01:36 – 00:07:35 – płyta CD k 215)

Zaskarżona decyzja do dnia wyrokowania w niniejszej sprawie nie została zmieniona. (niesporne)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie niespornych w sprawie i niebudzących żadnych wątpliwości dowodów z opisanych dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie bowiem z brzmieniem art.6 ust.1 pkt 1 a) ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 723) emerytury i renty oraz podstawy ich wymiaru podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z tym że waloryzacja, o której mowa w art. 88 tej ustawy, obejmuje emerytury i renty osób, którym prawo do świadczenia ustalono przed dniem 1 marca.

W myśl przepisu art.88 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.Dz.U. z 2021 r., poz.291) emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca; waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji; w wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu; waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację; waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

W sprawie niesporne pozostaje, że sprawa z odwołania wnioskodawcy od decyzji z dnia 19 czerwca 2017 r. została prawomocnie zakończona poprzez zmianę tej decyzji i zobowiązanie Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. do przeliczenia od dnia 1 października 2017 r. emerytury policyjnej W. W. z pominięciem art.15c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...)Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Zgodnie z dyspozycją art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Ustawodawca nie definiuje pojęcia powagi rzeczy osądzonej, określa jedynie jej zakres przedmiotowy oraz podmiotowy. Powaga rzeczy osądzonej (res iudicata) zaliczana jest do tzw. negatywnych przesłanek procesowych i oznacza niedopuszczalność prowadzenia drugiego procesu co do tego samego roszczenia, o którym orzeczono prawomocnie,

pod rygorem nieważności postępowania. Artykuł 366 k.p.c. wskazuje, że granice przedmiotowe powagi rzeczy osądzonej obejmują nie to, co stanowiło granice powództwa, ale to, co stanowiło przedmiot i podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w chwili wyrokowania (art. 316). Ustawodawca w sposób całkowicie zamierzony w ten sposób zrehabilitował wymieniony przepis, ponieważ sąd (na mocy przepisów szczególnych) może orzekać w kwestiach nieobjętych żądaniem pozwu, a nadto może orzec wadliwie poniżej lub ponad granicami pozwu.

Zgodnie z treścią art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i Sąd, który je wydał, lecz również inne Sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Zatem organ rentowy winien zwaloryzować wnioskodawcy od dnia 1 marca 2021 r. emeryturę od kwoty świadczenia należnej mu na dzień 28 lutego 2021 r.

Niesporne jest, że do dnia wyrokowania w niniejszej sprawie organ rentowy, pomimo prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie z odwołania W. W. od decyzji z dnia 19 czerwca 2017 r. (obniżającej należną mu emeryturę policyjną) nie zmienił zaskarżonej decyzji - ustalającej waloryzację tego świadczenia, obliczonej przez podwyższenie dotychczasowej (nadal obliczonej z zastosowaniem art. 15c cytowanej ustawy) wysokości jego emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd zmienił zaskarżoną decyzję zobowiązując organ rentowy do waloryzacji od 1 marca 2021 roku emerytury policyjnej W. W. od podstawy obliczonej z pominięciem art. 15c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

W zakresie żądania ubezpieczonego zgłoszonego na rozprawie w dniu 28 stycznia 2022 r. Sąd na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. stwierdził czasową niedopuszczalność drogi sądowej i sprawę w tym zakresie przekazał Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. celem rozpoznania i wydania decyzji.